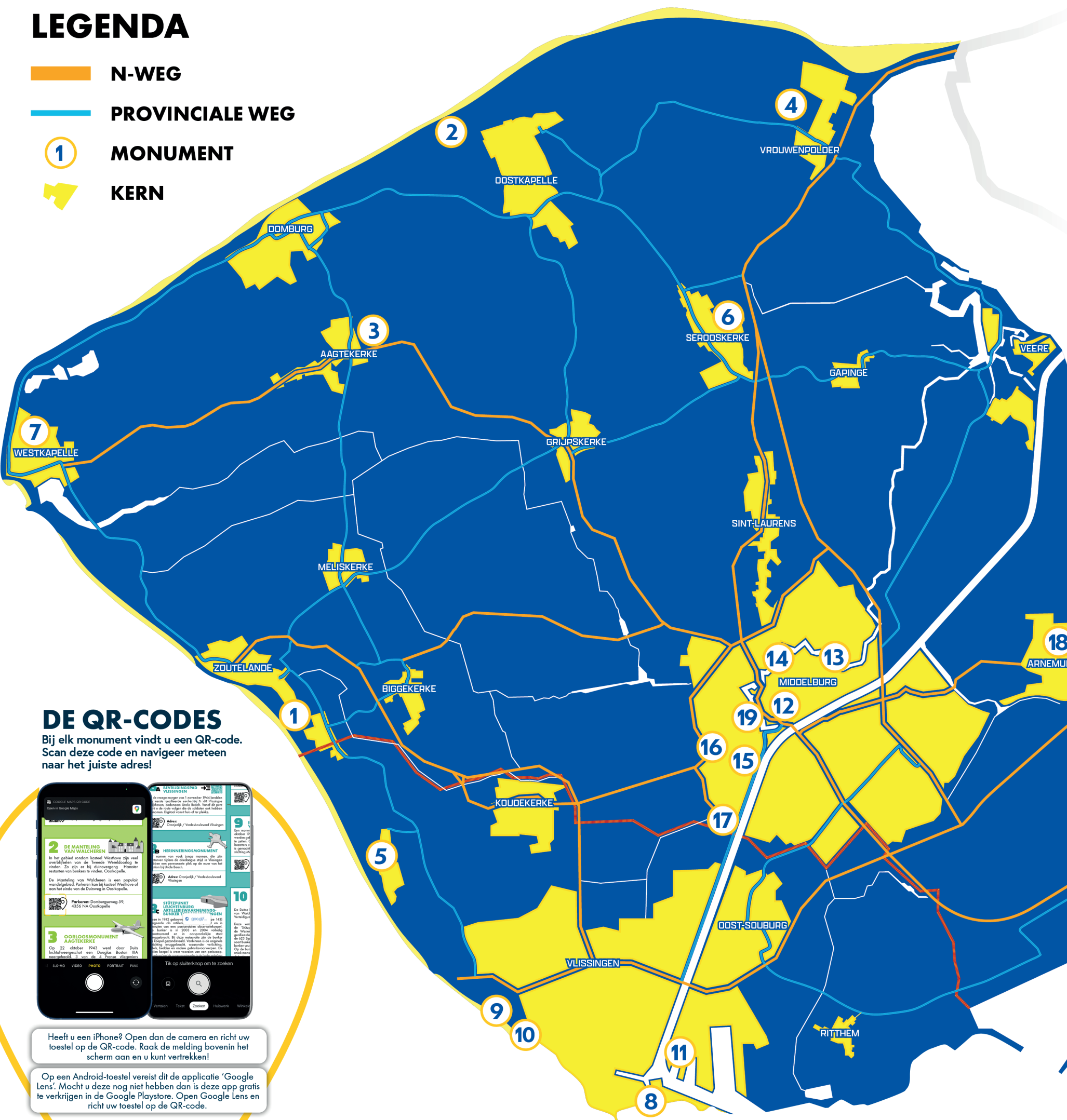

LEGENDA

- N-WEG
- PROVINCIALE WEG
- MONUMENT
- KERN

Open
MONUMENTENDAG
Zaterdag 11 september 2021

DE SLAG
-OM DE-
SCHELDE

DE QR-CODES
Bij elk monument vindt u een QR-code.
Scan deze code en navigeer meteen
naar het juiste adres!

Heeft u een iPhone? Open dan de camera en richt uw toestel op de QR-code. Raak de melding bovenin het scherm aan en u kunt vertrekken!

Op een Android-toestel vereist dit de applicatie 'Google Lens'. Mocht u deze nog niet hebben dan is deze app gratis te verkrijgen in de Google Playstore. Open Google Lens en richt uw toestel op de QR-code.

OPEN MONUMENTENDAG 2021

De Slag om de Schelde was een cruciale militaire operatie in het noorden van België en, voor een zeer groot deel, in het zuidwesten van Nederland aan het einde van de Tweede Wereldoorlog. De zeer belangrijke haven van het reeds bevrijde Antwerpen kon niet gebruikt worden omdat de Duitsers nog de controle hadden over de Scheldemonding. De zeer hevige strijd die in oktober en november 1944 plaatsvond was jarenlang onterecht een vergeten slag.

Tijdens Open Monumentendag 2021 geven wij bijzondere aandacht aan de monumenten en locaties met tastbare herinneringen aan De Slag om de Schelde. De gelijknamige film uit 2020 is hiervoor de directe aanleiding. Verspreid over Walcheren herinneren meer dan 50 monumenten aan de Tweede Wereldoorlog. Ze zijn kort na de bevrijding tot enkele jaren geleden opgericht. Het grootste deel is gewijd aan de vreselijke gebeurtenissen die zich aan het eind van 1944 tijdens de Slag om de Schelde op Walcheren hebben afgespeeld. Deze monumenten zijn tastbare tekens van wat zich hier 77 jaar geleden heeft afgespeeld en brengen het verloop van de strijd op een bijzondere manier in beeld. Een aantal van deze monumenten en locaties hebben we voor u op deze kaart geplaatst. Op de website openmonumentendag.nl kunt u voor elke gemeente het complete programma vinden.

1 BUNKERMUSEUM ZOUTELANDE

De eerste bunker geeft een indruk van het leven van een soldaat omstreeks 1944. De tweede bunker is een artilleriewaarnemingspost. Beide bunkers zijn vanaf buiten te bekijken, maar niet open voor publiek.

Meer informatie: www.bunkerbehoud.com

Adres: Duinweg 38A, Zoutelande (bij duinovergang het pauwtje).

2 DE MANTELING VAN WALCHEREN

In het gebied rondom kasteel Westhove zijn veel overblijfselen van de Tweede Wereldoorlog te vinden. Zo zijn er bij duinovergang Hamster in Oostkapelle restanten van bunkers te vinden.

De Manteling van Walcheren is een populair wandelgebied. Parkeren kan bij kasteel Westhove of aan het einde van de Duinweg in Oostkapelle.

Parkeren: Domburgseweg 59, 4356 NA Oostkapelle

3 OORLOGSMONUMENT AAGTEKERKE

Op 22 oktober 1943 werd door Duits luchtafweergeschut een Douglas Boston IIIA neergehaald. 3 van de 4 Franse vliegeniers overleefden dit niet. De 4e werd gevangen genomen. Dit monument herinnert aan deze gebeurtenis.

Adres: Kalfhoeksepad, Aagtekerke

DE SLAG OM WALCHEREN | FIETSTOCHT

Beleef in drie fietstochten nieuwe verhalen uit de Slag om Walcheren, samengesteld uit ooggetuigenverslagen. Reis mee met de Britse soldaat John, inwoner Maatje uit Westkapelle en met de Duitse soldaat Klaus. En ontdek hoe zij de oorlogsjaren op Walcheren hebben beleefd.

www.deslagomwalcheren.nl

4 MONUMENT VOOR VERZETSMAN

Dit monument voor Jan de Visser is opgericht ter nagedachtenis aan deze verzetsman die op 27 december 1944 is omgekomen in het Duitse concentratiekamp Neuengamme.

Adres: Het monument staat op de Algemene begraafplaats, Zoekweg 12 in Vrouwenpolder

5 BUNKERVERHALEN DISHOEK NOVEMBER '44

Ontdek een bijzonder oorlogsmonument: het bunkercomplex in de Zeeuwse duinen – onderdeel van de Atlantikwall.

Kijk voor meer informatie en openingstijden op www.bunkerverhalen.nl

Parkeren: U kunt parkeren bij parkeerterrein de Honte in Dishoek

6 BEVRIJDINGSMONUMENT, SEROOSKERKE

Het bevrijdingsmonument in Serooskerke staat naast De Johanneskerk, één van de deelnemers aan Open Monumentendag.

Adres: Noordweg 3, Serooskerke (aan de zijkant van de kerk).

7 DIJK- EN OORLOGS-MUSEUM HET POLDERHUIS

Dit museum vertelt het verhaal van Westkapelle tijdens de Tweede Wereldoorlog en de Slag om de Schelde.

Meer informatie, kaartverkoop en openingstijden: www.polderhuiswestkapelle.nl

Openingstijden: 10.30 - 17.00 uur
Adres: Zuidstraat 15-156 Westkapelle

8 UNCLE BEACH

De bevrijding van Vlissingen begon in de Slijkhaven. Een gunstige landingsplek voor de geallieerden. In de vroege morgen van woensdag 1 november 1944 landden de eerste eenheden van het Vierde Commando met landingsvaartuigen vanuit Breskens in de Vlissingse Slijkhaven, codenaam Uncle Beach. Op deze locatie vindt u diverse monumenten en objecten die herinneren aan de Slag om de Schelde.

Adres: Oranjedijk / Vredesboulevard Vlissingen

8A STARTPUNT BEVRIJDINGSPAD VLISSINGEN

In de vroege morgen van 1 november 1944 landden de eerste geallieerde eenheden in de Vlissingse Slijkhaven, codenaam Uncle Beach. Vanaf dit punt kunt u de route volgen die de soldaten ook hebben genomen. Digitaal vanuit huis of ter plekke.

Adres: Oranjedijk / Vredesboulevard Vlissingen

8B HERINNERINGSMONUMENT

69 namen van vaak jonge mannen, die zijn gestorven tijdens de driedaagse strijd in Vlissingen hebben een permanente plek op de muur van het bastion bij Uncle Beach.

Adres: Oranjedijk / Vredesboulevard Vlissingen

8C STÜTZPUNKT LEUCHTENBURG ARTILLERIEWAARNEMINGS-BUNKER TYPE 143 VLISSINGEN

Deze in 1942 gebouwde Duitse bunker (type 143) fungeerde als artillerie waarnemingspost en is voorzien van een pantserstalen observatiekoepel. De bunker is in 2003 en 2004 volledig gerestaureerd en in oorspronkelijke staat teruggebracht. Bij deze restauratie zijn de bunker en koepel geïntegreerd. Vanbinnen is de originele inrichting teruggebracht, waaronder verlichting, tafels, bedden en andere gebruiksvoorwerpen. De stalen koepel is weer voorzien van een periscoop. In verband met de coronamaatregelen is de bunker enkel vanbuiten te bezichtigen.

Adres: Oranjedijk / Vredesboulevard Vlissingen

8D JOODS OORLOGS-MONUMENT VLISSINGEN

Op 22 maart 2016 is het Joods Oorlogsmonument onthuld door de nabestaanden van veertig weggevoerde Joodse inwoners van Vlissingen. Door zand uit Israël in een bak voor het monument te scheppen zijn naar Joods gebruik de overledenen symbolisch in gewijde grond begraven. Daarna zijn de namen van de slachtoffers voorgelezen en sprak opperrabbijn Binyomin Jacobs het kaddiesj, het gebed voor de overledenen uit en werd er een minuut stilte gehouden.

Adres: Oranjedijk / Vredesboulevard Vlissingen

8E BIBER (BEVER) MINI-EENMANSONDERZEEËR

Walcheren is op 8 november 1944 vrij, maar op de Westerschelde gaat de strijd door. De Duitsers hebben tijdens de oorlog nieuwe wapens ontwikkeld. Op de Westerschelde worden kleine duikboten, Bibers, ingezet. Deze vuren torpedo's af en leggen mijnen. Zo kon het scheepvaartverkeer op de rivier de Schelde worden ontregeld. Tussen november 1944 en mei 1945 zinkt zo nog een groot aantal geallieerde schepen die Antwerpen wilden bereiken. Deze Biber is vlak voor de kust van Walcheren vast gelopen en in de modder weggezaakt.

In 1950 is hij uit de Westerschelde opgedregd. Het bootje is door enthousiaste vrijwilligers van de Vrienden van het muZEEum en het Gemeentearchief prachtig gerestaureerd. Vanaf augustus 2014 heeft hij een permanente plaats gekregen in een glazen container in het Herdenkingsgebied in Vlissingen.

Adres: Oranjedijk / Vredesboulevard Vlissingen

9 INUNDATIEMONUMENT VLISSINGEN

Een monument dat herinnert aan de inundatie in oktober 1944, waarbij dijken door de geallieerden werden gebombardeerd om Walcheren onder water te zetten. Op deze manier werd de positie van de bezetters verzwakt. Het monument op de Nollédijk is gemaakt door Mari Boeyen op initiatief van de stichting Monumenten Walcheren 40-45.

Adres: Nollédijk Vlissingen

10 STÜTZPUNKT HOHENSTAUFEN, BUNKER TYPE 623 - NOLLEPIER VLISSINGEN

De Duitse bezetter bouwde in 1942 langs de kust van Walcheren een aantal verdedigingswerken: Verdedigingsgebied Vlissingen.

Deze verdedigingswerken vormen samen met de 'Stützpunktgruppe Breskens' een linie die de Westerschelde moest verdedigen tegen een geallieerde invasie. Aan de kop van de Nollepie is de 623 Stp. Hohenstaufen bunker te vinden. Van dit soort bunkers zijn er maar twee gebouwd. Deze 'zuid' bunker vuurde over de pier richting de Boulevard. Op de bunker is een windorgel geplaatst, ook een uniek monument. In verband met de coronamaatregelen is de bunker enkel vanbuiten te bezichtigen.

Adres: Nollepie Vlissingen

11 STÜTZPUNKT NETTELBECK 1 - BUNKER TYPE 630 VLISSINGEN

Deze bunker (type 630) werd specifiek ontworpen voor de inzet van een zware mitrailleur. Opgesteld achter een zeer zware pantserplaat beheerste het schotsveld van de bunker o.a. het landingsstrand Uncle Beach. De mitrailleurbunker maakte deel uit van de belangrijke havenverdediging van de stad, aangeduid als Kernwerk. Zodat wanneer de stad veroverd werd, het havengebied zelfstandig zijn verdediging kon voeren. In verband met de coronamaatregelen is de bunker enkel vanbuiten te bezichtigen.

Adres: Tweede Binnenhavenweg 4382 NX Vlissingen

12 MARKT EN STADHUIS

Het op 17 mei 1940 zwaar gehavende stadhuis vormde in november 1944 de achtergrond waartegen Duitse krijgsgevangenen in amfibievoertuigen, LTV-4 Buffalo's, vanaf de markt werden afgevoerd. Na de bevrijding was vervoer op Walcheren vrijwel alleen mogelijk met vaartuigen en was de markt een verzamelpaats van onder meer de vele DUKW's die zorgden voor het transport van personen en goederen. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-code

Adres: Markt Middelburg

13 DUITSE OVERGAVE TE MIDDELBURG

Op 6 november 1944 gaf de Duitse Generaal-Luitenant Wilhelm Daser zich over in het pand aan de Dam 6 te Middelburg.

De geallieerde troepenmacht bestond uit niet meer dan 10 Buffalo's (gepantserde amfibische rupsvoertuigen) en nog geen 200 man van de 155th Infantry Brigade, 52nd Lowland Division. Met de nodige bluf en improvisatie bevrijdden de Schotten Middelburg. Voor meer informatie en de exacte locatie scan de QR-code

Adres: Dam 6 en 8 Middelburg

14 FILMLOCATIES HOPFLEIN EN WAGENAARSTRAAT

Deze locaties vormden een belangrijk decor voor de speelfilm 'De Slag om de Schelde'. In de film fungeert het Van de Perrehuis als 'Ortskommandantur' (plaatselijk hoofdkwartier van de Wehrmacht) en Wagenaarstraat 1 o.m. als het gemeentehuis. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-code

Adres: Hofplein, Wagenaar- straat, Zuidsingel Middelburg

15 DUITSE DIVISIE-HOOFDKWARTIER IN PARK TOORENVLIEDT + FIETSTOCHT LANDFRONT VLISSINGEN

De omvang van het resterende bunkerensemble van het divisie-hoofdkwartier maakt het niet alleen uniek voor Nederland maar zelfs voor West-Europa. Vrijwilligers van de Stichting Bunkerbehoud verzorgen op diverse tijden rondleidingen door het park en fietstochten langs de restanten van het landfront onder leiding van een gids. Deelname is op eigen risico. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-codes

Adres: Koudekerkseweg 127 Middelburg

16 KASTEEL TER HOOGHE

Generaal-Luitenant Wilhelm Daser nam na de vordering van buitenplaats Toorenvliedt zijn intrek in het nabij gelegen slot Ter Hooge. Dit werd tevens ingericht als officiersmess. De beschutting die werd geboden door de parken, evenals de ligging aan een uitvalsweg, maakten beide buitenplaatsen tot een geschikte vestigingsplaats voor het divisie-hoofdkwartier. Na de inundatie in 1944 bood de eens zo lommerrijke buitenplaats Ter Hooge een desolate aanblik. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-code

Adres: Koudekerkseweg Middelburg

17 NIEUWE ABEEL GECAMOUFLEERDE BUNKER EN HOCKERHINDERNISSE

Commandobunker van het type 621, Gruppenunterstand. De bunker was uitgerust met een telefooncentrale waarmee contact mogelijk was met de verschillende gevechtsbunkers aan het landfront. In 2014 is de oorspronkelijke camouflage weer aangebracht. Vanwege de nabijheid tot het kanaal was het niet mogelijk een tankgracht aan te leggen en werd gekozen voor een drakentandversperring. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-code

Adres: Nieuwe Vlissingseweg Middelburg

18 SLOEDAM, FIETSRUTE VANAF MUSEUM ARNEMUIDEN

Het in 1944 tot Rode Kruis dorp uitgeroepen Arnemuiden lag dicht bij de Sloedam. Die vormde in 1944 de enige verbinding tussen Zuid-Beveland en Walcheren en was daardoor van groot strategisch belang en is zwaar bevochten. Bij het Museum Arnemuiden aan de Langstraat 35 is een bunker-fietsroute beschikbaar waarin ook de Sloedam is opgenomen. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-code

Adres: Langstraat 35 Arnemuiden

19 ERFGOED ZEELAND

Het aanspreekpunt en kenniscentrum voor het Zeeuwse Erfgoed presenteert zich op Open Monumentendag. Op deze locatie is ook het Bevrijdingsmuseum Zeeland aanwezig. Zij hebben een grote bijdrage geleverd om ervoor te zorgen dat de Slag om de Schelde niet vergeten wordt en de aandacht krijgt die deze verdient. Voor de exacte locatie en meer informatie scan de QR-code

Adres: Looierssingel 2 Middelburg

